

Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 1 krona, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne šteje se prodajajo po 6 v. Ako uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poštne slojše šteje 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2-50 za 1/64 strani K 1— Privečkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 51.

V Ptuj v nedeljo dne 21. decembra 1913.

XIV. letnik.

Cenjene naročnike opozarjamo na konec leta in jih prosimo, da naj naročnino poravnajo. Kdor plača še pred novim letom naročnino naprej, ta plača še dosedanje svoto 3 K. Z novim letom pa bode naročnina 4 K znašala.

Ne pozabimo rediteljev!

Blizamo se zopet koncu leta in vse kaže, da pridejo kmalu božični prazniki. Po ulicah se blišče na vseh oglih kričeči plakati, ki popisujejo vse krasote, katere je za toliko svetlih kronic v te in oni prodajalni dobiti. Pri uradnikih se pričakuje željno praznike, v katerih zamore človek zamenjati zaduhlo sobo s svežim zrakom, birokratično tesnost s trenutkom zlate svobode. Gospodinjje zbirajo cele kupe orehov in rozinov, stoke in medu, jajc in masla, — na drugi strani zopet pa šumi metlja, da se dvigajo kar celi oblaki sobnega prahu. In otroci, ti nedolžni otroci, — kako žarijo v veselim pričakovanju svojih lica, kako utripa mlado srčice v zlati nadi: kaj nam prinese Božič, kaj najdemo pod zaželenim božičnim drevescem?

Lepo in v resnici krščansko je veselje nad prihajajočimi prazniki. Pa nekaj je treba odraslimu človeku zapomniti: vsi stanovi se veselijo prihajajočih praznikov, vsi so veselja polni in vsi, prav vsi pod božjim solncem imajo pravo do lepega božičnega veselja; — ali tisti, ki so pravi reditelji, imajo najmanj veselja, najmanj upov in najmanj pričakovanja.

Oj ti medena pogača, kako in od kje prijaš? ... Kmet je sejal pšenico in šla je klasje in cvetela je in prinašala zrnje! Kmet je negoval skrbno božansko pridne čebelice, jih skrboval in čedil, pital in branil, da so mu anesle medu, — rumenega, sladkega medu za božično pogačo.

Oj ti dragocena igračka, ki jo najde moj otrok pod božičnim drevescem, — kdo te je stvaril? V zaduhlih tovarnah, med tisočermi nevarnostmi, v strupenem zraku in neznanosti proročini te je izdelal proletarski delavec, ki mora doma svojo lastno deco stradati pustiti.

Oj ti lišpava, praznična obleka, kdo te je izdelal? Kakor pajčolan fina, kakor roža dihte je obleka bogate gospode, — izdelal pa jo je v predmestnem mraku jetični, bolehn, obupan obrtnik, ki od danes na jutri ne ve, kako bo živel in svojo revno družino preživel.

Grenke kapljice so te misli v kelih božičnega veselja. ... Ljudstvo je povzro-

čitelj vsega veselja in sreča je maceha ravno tem ljudstvu.

Kakor v betlehemskelem hlevu. ... Na slami med nemo živaljo se je porodil spasitelj in odrešenik, sinček delavskih, obrtniških, kmet-skih slojev. ... Zasramovan in zasledovan je bil, kakor je danes vbojo ljudstvo zasledovano ter zasramovano.

Mi pa pravimo: Kmet, delavec in obrtnik so stebre države in vsega življenja. Kdor te sloje zaničuje, kdor te sloje odira in jih na križ pribija, kdor jih izse-sava in zaničuje, kdor jim ne daje pravice in časti, — ta ni vreden božičnega veselja!

Kajti Božič je praznik revnega ljudstva.

Politični pregled.

Štajerski deželni zbor. Kakor se poroča, ni izključeno, da bi deželni glavar grof Attems sklical štajerski deželni zbor na kratko zasedanje v mesecu prosincu l. 1914. Zasedanje bi imelo namen, urediti deželne finance.

Padanje cen kmetijskih pridelkov se opazuje zdaj okroglo eno leto sem. V sledečem pri-našamo pregled žitnih cen po srednjem stanju v mesecu septembru. Poleg pa smo postavili srednje cene leta 1909. Cene za 100 kil so bile:

	1913	1912	1909	Spremembe proti	1912	1909
pšenica	23.50	24. —	31.04	—0.50	—7.54	
rž	17.12	18.82	20.54	—2.70	—3.42	
ječmen	17.96	22.50	19.44	—4.54	—1.48	
oves	17.16	21.78	18.00	—4.62	—0.84	
koruza	17.24	19.66	19.70	—2.42	—2.46	

Tudi krompir in fižol so v ceni padla. Cene kralne živine na Dunaju pa so 5. novembra celo za 24 kron pri 100 kilah padle. Od vsega tega padanja cen, ki je za kmetovalce naravnost usodepolno, ne čutijo konzumenti ničesar. In vendar se dobi še gotove nevedne ljudi, ki pravi-jo, da so kmetje "oderuhi."

Naši diplomati niso posebno brihtne glavice, to je stara pesem. Marsikdaj so že pokazali, da so znane šaljive pregovori o politični karijeri več kot opravičene. Zdaj pa pomislimo te-le številke: med 76 konceptnimi uradniki zunanjega ministerstva imamo 19 grofov, 23 baronov, 10 viteзов, 22 plemenitažev in 8 meščanov. Med 10 poslanike imamo 1 kneza, 6 grofov, 1 barona, 1 "von" in 1 meščana, itd. itd. Je žalostno, ali diplomatstvo je privileg za plemenitaže, ki v splošnem za nobeno drugo rabo več niso. Ako pade dragonski lajtnant iz konja na glavo, potem je še vedno zmogel za — diplomata.

Koliko ljudi živi od kmetijstva? Rusko po-ljedelsko ministerstvo objavlja sledeče zanimive številke. Na Ruskem je 70.3 procentov prebi-valstva v obdelovanju zemlje uslužbenih. V Ita-liji 60%, na Avstro-Ogrskem 55.9%, na Japonskem 50.2%, v Kanadi 56.7%, v Zdru-ženih državah Amerike 47.3%, na Francoskem 46.3%, na Danskem 38%, na Nemškem 35.5%, v Belgiji 21.7% in konečno na Angleškem samo 17%.

V Italiji stojita država in cerkev pred ve-liko in velepomembno odločbo. Stoletni prepir se bode rešil. Gre se za duhovno neodvisnost papeža.

Kralj, ki odlikuje morilce. Tak kralj je srbski Peter. Pred kratkim izvršil je Peter celo vrsto imenovanj. Med imenovanimi se nahajajo tudi imena Davnau Popović ter Božo Terčič Obadva sta bila imenovana za generala. Ta dva pošte-njaka pa sta bila udeležena v krvavi noči dne 11. junija 1903, ko so na zverinski način umo-rili in razmesarili trupla srbskega kralja Alek-sandra in kraljice Druge. Taki navadni morilci, ki bi v vsaki kulturni državi že davno na vi-slicah svojo izdajalsko dušo izdihili, so torej generali kralja Petra. In temu revolverskemu Petru kličejo slovenski prvaki "živio!"

Dopisi.

Brežice ob Savi. (Revizija špar-kase.) V času od 4. do vštveši 8. decembra 1913 izvršil je pri tukajšni mestni šparkasi re-vizor državne zveze nemških šparkas na Av-strijskem g. Watzek nepričakovano natančno revizijo. Ta revizija pokazala je v vseh oddelkih najbolj natančno in pravilno delovanje tega za-stopa. Revizor je s posebno natančnostjo kon-statiral, da je delovanje in natančno preiskano knjigovodstvo te šparkase naravnost vzorno in izgledno. Zato je pač naravno veliko zaupanje prebivalstva do tega izbornega zavoda. Vsled posebnega pospeševanja v duhu nove dobe na-predujočega ravnateljstva se je knjigovodju za-voda posrečilo, da svoje izkušnje v najnovejših ter najmodernejših šparkasinih uredbah uveljavi in ta zavod v eno vrsto z drugimi vzornimi zavodi spravi. Vsem merodajnim osebam pri šparkasi gre za ta lepi napredek vsa zahvala.

Iz okolice Ptuj. Zadnjič prodal je posest-nik Mlakar iz Saukendorfa pri Ptuj dva para 1 letnih zrebcev. Dobil je za izredno lepe živali istotako lepo ceno — 800 goldinarjev. To je pač taka cena, da je pomemljiva za ves lepi gospodarski napredek v ptujskem okraju.

ALI SE VAM NE SMEJE SRCE, CENJENA GOSPODINJA,

če ogledujete svoj bliščeči beli zaklad na perilu? In ni li potrata in nespamet, uničevati to drago perilo s slabim in samo navidezno cenejšim milom? S Schichlovim milom, znamka "Jelen", se ne snazi perilo samo brzo in brez truda. Vsled zajamčene neškodljivosti mila z jelcnom se obdrži mnogo let kot novo, obdrži vedno svoj beli blesk in ima prijeten vonj.

Naš koledar je izšel in stane 60 vinarjev, s poštino 70 vinarjev.